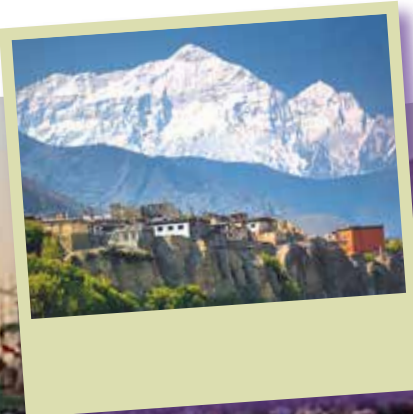

Чим здивує прапор?

Прапор – це, можна сказати, одна із струн душі держави. Державний прапор не просто одних з головних символів країни. По ньому можна дізнатися певні факти з її історії, культурні традиції народу і найбільш значущі події. Спробуємо віднайти незвичні факти з історії прапорів світу. До речі, існує ціла наука про прапори – вексилологія, знали?

прапор Непалу

Ми звикли до традиційної, прийнятої майже у всьому світі форми прапора – прямокутної. Але за формою насправді вони можуть бути різні. До прикладу, **прапор Непалу** – це два трикутники, що є спрощеною комбінацією вимпелів двох гілок влади династії Рана – минулих правителів країни. За іншою версією, вони вказують на дві вершини Евересту: південну і північну. Темно-червоний колір є кольором рододендрона, національної квітки країни, а синя рамка символізує навколишній світ. Сонце і Місяць, що теж зображені на прапорі, символізують надію на таке ж довге існування Непалу, як і цих небесних тіл.

Не один Непал хизується незвичною формою свого прапора. Швейцарія та Ватикан – пара „країн-неформалів”, прапор яких має квадратну форму.

Найстарішим прапором, який досі використовують, є прапор **Данії** (його розробили ще у 1219 році). Цікаво, що в цій країні можна робити що завгодно з національним прапором, але заборонено паплюжити прапори інших держав. Тобто, якщо житель Данії на

прапор Данії

прапор Індонезії

прапор Монако

якому-небудь мітингу спалить прапор своєї країни, то його за це не покарають. Іноді тільки можуть завести адміністративне правопорушення через виступ або ж порушення масових порядків. Що ж до всіх інших країн, то неповага до прапору суворо карається законом (в Україні це стаття Кримінального кодексу 338 „Нару- га над державними символами”).

Напевно, ви помічали, що характеристики кольорів надають важливе значення. І тут можна знайти багато цікавенького! За- раз у світі немає **моноколірних прапорів**, але вони були. **З 1815 по 1830 рік у Франції** був одноколірний білий прапор. Зараз такий прапор у міжнародних відносинах означає прохання або вимогу припинення військових дій, знак перемир'я, пропозицію перего-

прапор Румунії

прапор Чаду

ворів або ж капітуляцію. З 1880 по 1901 рік **прапором Афганістану** було однотонне чорне полотно. З 1977 по 2011 рік **прапор Лівії** був єдиним у світі прапором у вигляді монохромного зеленого прямо- кутника (його вибрав Муаммар Каддафі, щоб ознаменувати свою по- літичну філософію та іслам).

Деякі країни мають однакові смаки на прапори. Наприклад, в **Мо- нако та Індонезії ідентичні прапори**, за винятком розміру (у Монако він вужчий). Це свого часу призвело навіть до протесту Монако, але його відхилили, пояснивши, що прапор Індонезії за походженням більш давній. Тому країни так і залишилися з однаковими прапорами.

Ще одна пара близнюків, які не мають між собою нічого спільно- го, крім синьо-жовто-червоного **прапора**, – **Чад і Румунія**. Вважаєть- ся, що прапор Чаду має більш темний колір синьої смуги, але в бага- тьох друкованих виданнях такі кольорні нюанси не видно, і прапори здаються ідентичними.

Під час Олімпійських ігор 1936 року виявили, що у **Ліхтенштейну та Гаїті повністю однакові прапори** (чого досі ніхто не помічав). Тож Ліхтенштейн додав на свій зображення корони.

Перший прапор Олімпійських ігор 1920 року, до речі, зник без- вісти на цілих 77 років. Як виявилось згодом, вкінці Антверпенської Олімпіади, підбурений товаришем по команді, бронзовий призер Пріст Хейг із США піднявся на флагшток і вкрав Олімпійський пра- пор. Увесь час прапор пролежав у нижній частині його валізи. Пріст повернув прапор у МОК (Міжнародний олімпійський комітет) на спеціальній церемонії, що відбулася у 2000 році у Сіднеї (на момент церемонії Прісту було 103 роки). Оригінальний прапор Антверпена тепер можна побачити в Олімпійському музеї в Лозанні (Швейцарія).

прапор Афганістану

У країни Бутан є своя назва, яку мало хто знає, – Друк Юо, що означає „країна дракона-громовержця”. Це і лягло в основу ідеї її прапора. Жовта частина знаменує цивільні традиції, а червона – буддиську релігію. Дракон тримає у руках коштовні камені, які символізують багатство.

Не менш цікавий прапор острова Мен (коронного володіння Великої Британії). На ньому зображено три ноги із золотими шпорами на червоному тлі. Офіційно відомий як трискеліон, цей дивний символ використовували стародавні народи як уособлення перебігу часу, ходу історії та обертання світил.

А ось прапор Кіпру виділяється тим, що на ньому зображений сам острів мідного кольору. Мідь тут знайшли дуже давно, саме тому латинська назва цього металу (*Cyprum*) співзвучна з назвою держави (*Κύπρος*). Під силуетом острова зображені дві гілки оливкового дерева. Вони означають дві основні групи населення Кіпру – турків-кіпріотів і греків-кіпріотів.

Розташування зірок на прапорі Бразилії відповідає їх положенню на небосхилі в ту секунду, коли країна здобула незалежність.

прапор Мозамбіку

Якщо проаналізувати всі прапори, то виявляється, що найпопулярнішими кольорами є білий, синій і червоний. Окрім забарвлення, на прапорах більшості країн є символічні зображення: герб чи певні національні ідентифікатори. Ось, наприклад, національний прапор Мозамбіку „прикрашає” штурмова гвинтівка АК-47, що символізує захист і пильність. Відкрита книга означає важливість освіти, а мотика – сільське господарство.

Прапори Камбоджі та Афганістану єдині, на яких зображено будівлі. На стягу Камбоджі – храм Ангкор-Ват, який є найбільшою культовою спорудою світу.

На прапорі Ірану, що в зелену, білу та червону смуги, геометричними куфічними літерами (стилем ісламської каліграфії) 22 рази вписано вираз „Аллах Акбар” (Бог великий). Це посилання на Ісламську революцію, що відбулась на 22 день 11 місяця згідно з іранським календарем.

прапор Ірану

прапор Ліхтенштейну

прапор Гаїті

прапор Камбоджі

прапор Бутану

прапор острова Мен

прапор Кіпру

Насправді, небесні тіла можна знайти на багатьох прапорах. А чи знали ви, що у планети Марс теж є свій символ, який розробив інженер NASA? Це стяг із трьох кольорів: червоний символізує сучасний Марс, а зелений і синій – можливий прогрес у тераформуванні планети та шанс того, що її зможуть заселити. Цей прапор вже встиг побувати у космосі, хоча офіційного статусу не здобув.

Деякі прапори можуть виглядати по-різному, залежно від кута зору чи певних подій. **Прапор Парагваю** – єдиний національний прапор у світі з різними емблемами на лицьовій та зворотній сторонах. А на **Філіппінському прапорі** в мирний час синя смуга розташована зверху. Під час війни прапор перевертають, і зверху опиняється червона смуга.

Відомо, що діти найтонше відчувають цей світ. Як підтвердження цьому є той факт, що сучасний **прапор США** розробив 17-річний підліток Роберт Хефт (для шкільного конкурсу). Вчитель поставив за цей прапор чотири з мінусом. Але після того, як Конгрес затвердив проєкт, оцінку учня довелося переглянути. До речі, з усіх держав США найчастіше змінювала свій прапор, додаючи до нього нові зірки. А в **Папуа – Новій Гвінеї** дизайн прапора розробила 15-річна школярка

С'юзен Харехо Каріке, яка виграла загальнонаціональний конкурс нового дизайну прапора в 1971 році.

У світі є і справжній універсал – **прапор Норвегії**, який дослідники назвали „матір'ю всіх прапорів”. На ньому можна знайти прапори Індонезії, Польщі, Фінляндії, Франції, Нідерландів і Таїланду. Зможеш їх відшукати?

Спробуй себе у ролі дизайнера стягу! Зверни увагу на п'ять принципів Теда Кеї „Гарний прапор, поганий прапор”.

1. Спрощуй: прапор має бути настільки простим, щоб дитина могла намалювати його по пам'яті.

2. Використовуй символи, що мають чітке значення: зображення на прапорі, його кольори чи візерунки мають бути пов'язані з тим, що вони символізують.

3. Використовуй 2–3 базових кольори: обмеж кількість кольорів на прапорі до трьох, які добре контрастують і входять до стандартного набору кольорів.

4. Жодних літер і штампів: не використовуй написи чи штампи організацій.

5. Відрізняй або споріднюй: уникай дублювання інших прапорів, але використовуй схожості, щоб вказати на потрібні зв'язки.

Нумо створювати свій прапор, а яким він буде – вирішувати лише тобі!

прапор Папуа – Нової Гвінеї

прапор Бразилії

прапор Норвегії

Пасанецька Юлія Сергіївна,
вчителька географії
НВК „ЗОШ І–ІІІ ст – гімназія” № 1 м.
Ананьєва Одеської області,
переможниця VI Всеукраїнського
Інтернет-конкурсу „УЧИТЕЛЬ РОКУ–2021” за версією
науково-популярного природничого журналу
„КОЛОСОК” у номінації „ГЕОГРАФІЯ”

